

DYREKTYWY

DYREKTYWA KOMISJI (UE) 2017/164

z dnia 31 stycznia 2017 r.

ustanawiająca czwarty wykaz wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego zgodnie z dyrektywą Rady 98/24/WE oraz zmieniająca dyrektywy Komisji 91/322/EWG, 2000/39/WE i 2009/161/UE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy („dyrektywa 98/24/WE”) (¹), w szczególności jej art. 3 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Na mocy dyrektywy 98/24/WE Komisja ma przedstawić cele europejskie w formie wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego (ang. *indicative occupational exposure limit values* – IOELV) w celu ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z działaniem środków chemicznych.
- (2) Art. 3 ust. 2 dyrektywy 98/24/WE upoważnia Komisję do ustalania i weryfikowania IOELV, biorąc pod uwagę dostępność technik pomiarowych, za pomocą środków przyjętych zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 17 dyrektywy Rady 89/391/EWG (²).
- (3) W realizacji tego zadania Komisję wspiera Komitet Naukowy ds. Dopuszczalnych Norm Zawodowego Narażenia na Oddziaływanie Czynnikiw Chemicznych w Pracy (SCOEL), ustanowiony decyzją Komisji 2014/113/UE (³).
- (4) Zgodnie z dyrektywą 98/24/WE „dopuszczalna wartość narażenia zawodowego” oznacza, chyba że z postanowienia szczególnego wynika inaczej, dopuszczalną wartość średniej w funkcji czasu stężenia środka chemicznego w powietrzu w strefie oddechowej pracownika w danym okresie czasu.
- (5) Wskaźnikowe dopuszczalne wartości narażenia zawodowego są wartościami narażenia zawodowego dotyczącymi zdrowia, ustalonymi przez SCOEL w oparciu o najnowsze dane naukowe oraz przyjmowanymi przez Komisję przy uwzględnieniu dostępności technik pomiarowych. Stanowią one poziomy progowe narażenia, poniżej których co do zasady nie oczekuje się wystąpienia szkodliwych skutków oddziaływania danego czynnika chemicznego po krótkoterminowym lub dziennym narażeniu w całym okresie zatrudnienia. Stanowią one europejskie cele, które mają pomagać pracodawcom w określeniu i ocenie ryzyka, a także we wdrażaniu działań zapobiegawczych i ochronnych zgodnie z dyrektywą 98/24/WE.
- (6) Zgodnie z zaleceniami SCOEL, wartości IOELV zostały określone w stosunku do okresu ośmiu godzin, jako średnie ważone w funkcji czasu (dopuszczalne wartości długoterminowego narażenia), a w przypadku niektórych czynników chemicznych, dla krótszych okresów, zazwyczaj piętnastu minut, również jako średnie ważone w funkcji czasu (dopuszczalne wartości krótkoterminowego narażenia), w celu uwzględnienia skutków takiego krótkoterminowego narażenia.
- (7) Dla każdego czynnika chemicznego, dla którego ustalono wartość IOELV na poziomie Unii, państwa członkowskie są zobowiązane ustanowić krajową dopuszczalną wartość narażenia zawodowego. Państwa członkowskie uwzględniają przy tym unijną wartość dopuszczalną oraz określają rodzaj krajowej dopuszczalnej wartości zgodnie z ustawodawstwem krajowymi i przyjętą praktyką.

(¹) Dz.U. L 131 z 5.5.1998, s. 11.

(²) Dyrektywa Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz.U. L 183 z 29.6.1989, s. 1).

(³) Decyzja Komisji 2014/113/UE z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia Komitetu Naukowego ds. Dopuszczalnych Norm Zawodowego Narażenia na Oddziaływanie Czynnikiw Chemicznych w Pracy oraz uchylecia decyzji Komisji 95/320/WE (Dz.U. L 62 z 4.3.2014, s. 18).

- (8) IOELV są ważnym elementem ogólnych ustaleń dotyczących ochrony pracowników przed zagrożeniami dla zdrowia wynikającymi z narażenia na działanie niebezpiecznych substancji chemicznych.
- (9) Zgodnie z art. 3 dyrektywy 98/24/WE SCOEL ocenił związek pomiędzy skutkami zdrowotnymi czynników chemicznych wymienionych w trzydziestu jeden pozycjach załącznika do niniejszej dyrektywy i poziomem narażenia zawodowego oraz zalecił, dla wszystkich tych czynników chemicznych, ustalenie wartości IOELV w przypadku narażenia drogą wziewną w stosunku do okresu ośmiu godzin, jako średniej ważonej w funkcji czasu. Należy zatem ustanowić w załączniku do niniejszej dyrektywy dopuszczalne wartości długoterminowego narażenia dla wszystkich tych czynników chemicznych.
- (10) W odniesieniu do niektórych z tych czynników chemicznych SCOEL zalecił również ustanowienie takich wartości dopuszczalnych w stosunku do krótszych okresów lub w przypadku adnotacji dotyczącej skóry.
- (11) Cztery spośród tych czynników chemicznych – tlenek azotu, dwuwodorotlenek wapnia, wodorek litu i kwas octowy – są obecnie wymienione w załączniku do dyrektywy Komisji 91/322/EWG ⁽¹⁾.
- (12) Jeden z tych czynników chemicznych, 1,4-dichlorobenzen, jest obecnie wymieniony w załączniku do dyrektywy Komisji 2000/39/WE ⁽²⁾.
- (13) Kolejny czynnik chemiczny, bisfenol A, jest obecnie wymieniony w załączniku do dyrektywy Komisji 2009/161/UE ⁽³⁾.
- (14) Dla tych czynników chemicznych SCOEL zalecił określenie nowych wartości IOELV. Należy zatem włączyć skorygowane wartości dopuszczalne dla tych sześciu czynników chemicznych do załącznika do niniejszej dyrektywy oraz skreślić pozycje dotyczące tych czynników chemicznych w załącznikach do dyrektyw 91/322/EWG, 2000/39/WE i 2009/161/UE.
- (15) Dla jednego z czynników chemicznych wymienionych w trzydziestu jeden pozycjach załącznika do niniejszej dyrektywy, kwasu akrylowego, SCOEL zalecił dopuszczalną wartość krótkotrwałego narażenia w odniesieniu do okresu jednej minuty. Należy zatem ustanowić w załączniku do niniejszej dyrektywy taką dopuszczalną wartość krótkotrwałego narażenia dla tego czynnika chemicznego.
- (16) Dla niektórych substancji konieczne jest uwzględnienie możliwości wchłaniania ich przez skórę w celu zapewnienia najwyższego możliwego poziomu ochrony. Wśród czynników chemicznych wymienionych w trzydziestu jeden pozycjach załącznika do niniejszej dyrektywy, SCOEL stwierdził możliwość znacznej absorpcji poprzez skórę w przypadku: triazotanu glicerolu, tetrachloru węgla, cyjanowodoru, chlorku metylenu, nitroetanu, 1,4-dichlorobenzenu, mrówczanu metylu, tetrachloroetyleny, cyjanku sodu i cyjanku potasu. W załączniku do niniejszej dyrektywy należy zatem określić, oprócz wartości IOELV, adnotacje wskazujące na możliwość znacznej absorpcji tych czynników chemicznych poprzez skórę.
- (17) Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy ⁽⁴⁾, którego opinii zasięgnięto zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 98/24/WE, stwierdził, że istnieją obawy co do technicznej wykonalności proponowanych wartości IOELV dla monotlenku azotu i dwutlenku azotu w sektorze górnictwa podziemnego i budowy tuneli oraz dla tlenku węgla w górnictwie podziemnym. Komitet ten stwierdził również, że istnieją obecnie wyzwania związane z dostępnością metod pomiaru, które mogłyby być wykorzystane do wykazania zgodności z proponowanymi dopuszczalnymi wartościami dla dwutlenku azotu w sektorze górnictwa podziemnego i budowy tuneli. W przypadku wdrażania w sektorze górnictwa podziemnego i budowy tuneli należy zatem umożliwić państwom członkowskim skorzystanie z okresu przejściowego w odniesieniu do wartości dopuszczalnych monotlenku azotu, dwutlenku azotu i tlenku węgla określonych w załączniku do niniejszej dyrektywy, a Komisji umożliwić przegląd powyższych kwestii przed końcem okresu przejściowego. W tym okresie przejściowym państwa członkowskie mogą nadal stosować dotychczasowe dopuszczalne wartości zamiast wartości określonych w załączniku do niniejszej dyrektywy.

⁽¹⁾ Dyrektywa Komisji 91/322/EWG z dnia 29 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia indykatywnych wartości granicznych w wykonaniu dyrektywy Rady 80/1107/EWG w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych w miejscu pracy (Dz.U. L 177 z 5.7.1991, s. 22).

⁽²⁾ Dyrektywa Komisji 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. ustanawiająca pierwszą listę indykatywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/EWG w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy (Dz.U. L 142 z 16.6.2000, s. 47).

⁽³⁾ Dyrektywa Komisji 2009/161/UE z dnia 17 grudnia 2009 r. ustanawiająca trzeci wykaz wskaźnikowych wartości narażenia zawodowego w celu wykonania dyrektywy Rady 98/24/WE oraz zmieniająca dyrektywę Komisji 2000/39/WE (Dz.U. L 338 z 19.12.2009, s. 87).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2003/C 218/01 z dnia 22 lipca 2003 r. ustanawiająca Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy (Dz.U. C 218 z 13.9.2003, s. 1).

- (18) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽¹⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych.
- (19) W odniesieniu do niniejszej dyrektywy Komisja uznaje za zasadne przekazanie takich dokumentów w formie tabeli korelacji pomiędzy krajowymi przepisami a niniejszą dyrektywą, biorąc pod uwagę fakt, że w odniesieniu do niektórych czynników chemicznych krajowe dopuszczalne wartości narażenia zawodowego istnieją już w prawodawstwie krajowym, a także uwzględniając różnorodność i techniczny charakter instrumentów prawnych na szczeblu krajowym ustanawiających dopuszczalne wartości narażenia zawodowego.
- (20) Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy wydał opinie w dniach 27 listopada 2014 r. i 21 maja 2015 r.
- (21) Środki przewidziane w niniejszej dyrektywie są zgodne z opinią Komitetu ds. Postępu Technicznego ustanowionego zgodnie z art. 17 dyrektywy Rady 89/391/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Niniejszym określony zostaje czwarty wykaz unijnych wskaźnikowych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego dla czynników chemicznych wymienionych w załączniku.

Artykuł 2

Państwa członkowskie określają krajowe dopuszczalne wartości narażenia zawodowego dla czynników chemicznych wymienionych w załączniku, uwzględniając wartości unijne.

Artykuł 3

W załączniku do dyrektywy 91/322/EWG skreśla się odniesienia do kwasu octowego, dwuwodorotlenku wapnia, wodoru litu i tlenku azotu ze skutkiem od dnia 21 sierpnia 2018 r., z zastrzeżeniem przepisów art. 6 ust. 2 lit. a).

Artykuł 4

W załączniku do dyrektywy 2000/39/WE skreśla się odniesienie do 1,4-dichlorobenzenu ze skutkiem od dnia 21 sierpnia 2018 r.

Artykuł 5

W załączniku do dyrektywy 2009/161/UE skreśla się odniesienie do bisfenolu A ze skutkiem od dnia 21 sierpnia 2018 r.

Artykuł 6

1. W sektorze górnictwa podziemnego i budowy tuneli, państwa członkowskie mogą skorzystać z okresu przejściowego kończącego się najpóźniej w dniu 21 sierpnia 2023 r. w odniesieniu do wartości dopuszczalnych dla monotlenku azotu, dwutlenku azotu i tlenku węgla.
2. W okresie przejściowym, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie mogą nadal stosować następujące dopuszczalne wartości zamiast wartości określonych w załączniku:
 - a) w odniesieniu do monotlenku azotu – obowiązujące dopuszczalne wartości określone zgodnie z załącznikiem do dyrektywy 91/322/EWG;
 - b) w odniesieniu do dwutlenku azotu i tlenku węgla – krajowe dopuszczalne wartości obowiązujące w dniu 1 lutego 2017 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

Artykuł 7

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 21 sierpnia 2018 r.

Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów wraz z jednym lub większą liczbą dokumentów wyjaśniających w formie tabeli korelacji pomiędzy tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 8

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 9

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 31 stycznia 2017 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Nr WE ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾	NAZWA CZYNNIKA CHEMICZ- NEGO	WARTOŚCI DOPUSZCZALNE				Adnotacje ⁽³⁾
			8-godzinne ⁽⁴⁾		Krótkoterminowe ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	
—	—	Mangan i nieorganiczne związki manganu (jako mangan)	0,2 ⁽⁸⁾ 0,05 ⁽⁹⁾	—	—	—	—
200-240-8	55-63-0	Triazotan glicerolu	0,095	0,01	0,19	0,02	skóra
200-262-8	56-23-5	Tetrachlorek węgla; tetrachlo- rometan	6,4	1	32	5	skóra
200-521-5	61-82-5	Amitrol	0,2	—	—	—	—
200-580-7	64-19-7	Kwas octowy	25	10	50	20	—
200-821-6	74-90-8	Cyjanowodór (jako cyjanek)	1	0,9	5	4,5	skóra
200-838-9	75-09-2	Chlorek metylenu; dichloro- metan	353	100	706	200	skóra
200-864-0	75-35-4	Chlorek winylidenu; 1,1- dichloroetylen	8	2	20	5	—
201-083-8	78-10-4	Ortokrzemian (tetra)etylu	44	5	—	—	—
201-177-9	79-10-7	Kwas akrylowy; kwas prop- 2-enowy	29	10	59 ⁽¹⁰⁾	20 ⁽¹⁰⁾	—
201-188-9	79-24-3	Nitroetan	62	20	312	100	skóra
201-245-8	80-05-7	Bisfenol A; 4,4'-izopropylide- nodifenol	2 ⁽⁸⁾	—	—	—	—
202-981-2	101-84-8	Eter difenyłu	7	1	14	2	—
203-234-3	104-76-7	2-etyloheksan-1-ol	5,4	1	—	—	—
203-400-5	106-46-7	1,4-dichlorobenzen; p-dichlo- robenzen	12	2	60	10	skóra
203-453-4	107-02-8	Akroleina; akryloaldehyd; prop-2-enal	0,05	0,02	0,12	0,05	—
203-481-7	107-31-3	Mrówczan metylu	125	50	250	100	skóra

Nr WE ⁽¹⁾	Nr CAS ⁽²⁾	NAZWA CZYNNIKA CHEMICZ- NEGO	WARTOŚCI DOPUSZCZALNE				Adnotacje ⁽³⁾
			8-godzinne ⁽⁴⁾		Krótkoterminowe ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	mg/m ³ ⁽⁶⁾	ppm ⁽⁷⁾	
203-788-6	110-65-6	But-2-yno-1,4-diol	0,5	—	—	—	—
204-825-9	127-18-4	Tetrachloroetylen	138	20	275	40	skóra
205-500-4	141-78-6	Octan etylu	734	200	1 468	400	—
205-599-4	143-33-9	Cyjanek sodu (jako cyjanek)	1	—	5	—	skóra
205-792-3	151-50-8	Cyjanek potasu (jako cyjanek)	1	—	5	—	skóra
207-069-8	431-03-8	Diacetyl; butanodion	0,07	0,02	0,36	0,1	—
211-128-3	630-08-0	Tlenek węgla	23	20	117	100	—
215-137-3	1305-62-0	Diwodorotlenek wapnia	1 ⁽⁹⁾	—	4 ⁽⁹⁾	—	—
215-138-9	1305-78-8	Tlenek wapnia	1 ⁽⁹⁾	—	4 ⁽⁹⁾	—	—
231-195-2	7446-09-5	Ditlenek siarki	1,3	0,5	2,7	1	—
231-484-3	7580-67-8	Wodorek litu	—	—	0,02 ⁽⁸⁾	—	—
233-271-0	10102-43-9	Monotlenek azotu	2,5	2	—	—	—
233-272-6	10102-44-0	Ditlenek azotu	0,96	0,5	1,91	1	—
262-967-7	61788-32-7	Terfenyl, uwodorniony	19	2	48	5	—

⁽¹⁾ Nr WE: Numer Wspólnoty Europejskiej (WE), identyfikator numeryczny substancji stosowany w Unii Europejskiej.

⁽²⁾ Nr CAS: Numer w rejestrze CAS.

⁽³⁾ Adnotacja dotycząca skóry przypisana wartości dopuszczalnej narażenia zawodowego wskazuje na możliwość znacznej absorpcji poprzez skórę.

⁽⁴⁾ Zmierzone lub obliczone w odniesieniu do okresu referencyjnego wynoszącego osiem godzin, jako średnia ważona w funkcji czasu (TWA).

⁽⁵⁾ Dopuszczalna wartość krótkoterminowego narażenia (STEL). Wartość dopuszczalna, powyżej której narażenie nie powinno mieć miejsca, i która dotyczy 15-minutowego okresu, chyba że postanowiono inaczej.

⁽⁶⁾ mg/m³: miligramy na metr sześcienny powietrza. W przypadku substancji chemicznych w postaci gazu lub oparów dopuszczalną wartość wyraża się w temperaturze 20 °C i przy ciśnieniu 101,3 kPa.

⁽⁷⁾ ppm (ang. parts per million): cząsteczek na milion do objętości powietrza (ml/m³).

⁽⁸⁾ Zawiera frakcję inhalacyjną.

⁽⁹⁾ Frakcja respirabilna.

⁽¹⁰⁾ Dopuszczalna wartość krótkoterminowego narażenia dla okresu 1 minuty.